

4. Vnější vztahy

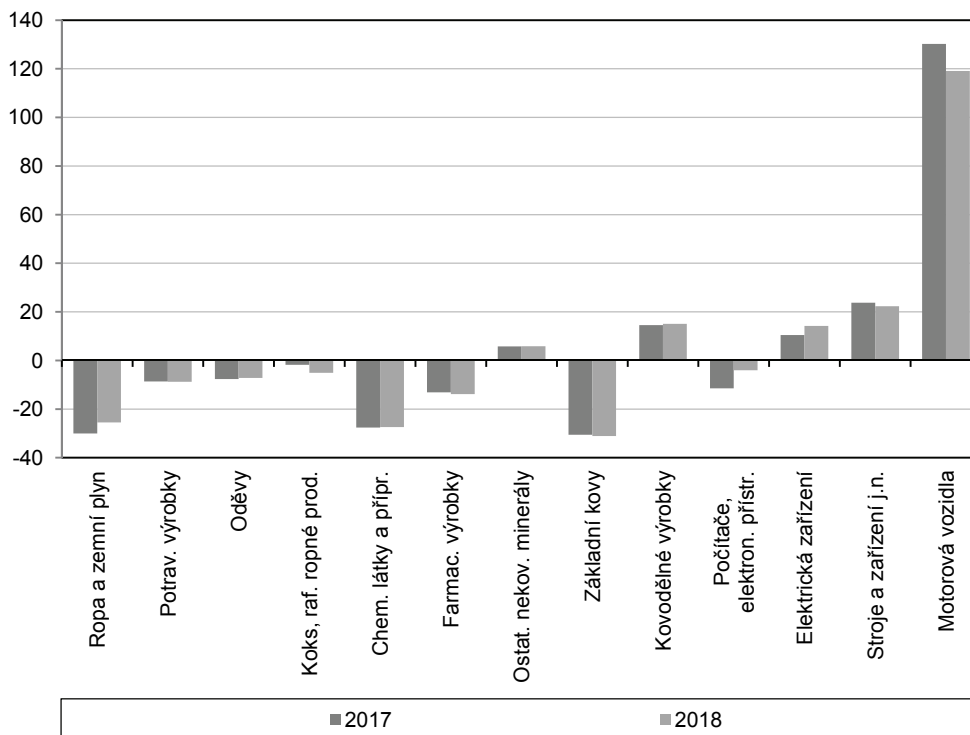
Hodnota vývozu se meziročně snížila.	Hodnota vývozu zboží v 1. čtvrtletí letošního roku dosáhla 890,3 mld. korun ¹ a meziročně se snížila o 13,2 mld. (-1,5 %). Jde o první meziroční pokles od 3. čtvrtletí 2016. Tento výsledek je však nutné vidět v kontextu exportně mimořádně vydařeného 1. čtvrtletí 2017, se kterým srovnáváme. Dalším významným faktorem, který se zčásti promítl do hodnoty vývozu, je i meziroční posílení koruny.
Pokles se týkal obchodu s EU i se zeměmi mimo EU.	Celkový pokles hodnoty vývozu se projevil i na teritoriálním pohledu na export. Vývoz do zemí EU v 1. čtvrtletí meziročně poklesl o 9,5 mld. korun (-1,3 %) a u zemí mimo EU bylo snížení ještě větší (3,8 mld., -2,7 %). Meziroční pokles zaznamenala hodnota exportu do Německa (6,4 mld., -2,2 %), na Slovensko (3,7 mld., -4,8 %), do Velké Británie (3,3 mld., -7,0 %). Mírně se snížila i hodnota vývozu do Francie (0,7 mld., -1,4 %) a Polska (0,2 mld., -0,4 %). Naopak velmi výrazně narostl vývoz do Nizozemska (3,2 mld., 14,4 %). Z mimoevropských zemí výrazně klesl vývoz do Spojených států (1,9 mld., -9,5 %). Meziroční přírůstek vykázal vývoz do Ruské federace (0,6 mld., 3,9 %) a Číny (0,8 mld., 7,8 %).
Poprvé od roku 2013 klesla hodnota vývozu motorových vozidel.	Český vývoz silně závisí na automobilovém průmyslu. Motorová vozidla tvoří bezmála třetinu domácího exportu. V 1. čtvrtletí 2018 však došlo k meziročnímu poklesu hodnoty exportu motorových vozidel ve výši 18,2 mld. korun (6,7 %, poprvé od 1. čtvrtletí 2013). Do značné míry jde o důsledek srovnání s mimořádně vydařeným 1. čtvrtletím loňského roku. Podobný důvod lze vidět i za stagnací vývozu strojů a zařízení (1,1 mld., 1,1 %) nebo zpomalením růstu exportu elektrických zařízení (3,2 mld., 4,3 %). Meziročně se snížila i hodnota vývozu chemických látek a přípravků (1,0 mld., -2,3 %). V 1. čtvrtletí se však dařilo vývozu počítačů, elektronických a optických přístrojů (nárůst o 9,8 mld., 13,3 %).
Hodnota dovozu se rovněž snížila. Pokles byl výraznější u zemí mimo EU.	Poklesl i dovoz. Snížení v 1. čtvrtletí dosáhlo 4,0 mld. korun (-0,5 %), a výsledná hodnota importu tak činila 832,5 mld. Snížil se dovoz ze zemí mimo EU (3,9 mld., -1,5 %). Unijní import se zvýšil o 0,2 mld. korun. Nejvýraznější propad zachytila statistika zahraničního obchodu u hodnoty dovozu z Ruské federace (6,6 mld. korun, -23,6 %). Vývoj importu z hlediska jednotlivých druhů zboží byl do jisté míry podobný výše popsanému vývozu. Poklesla hodnota dovozu motorových vozidel (7,0 mld. korun, -4,9 %). Mírně se snížila hodnota dovozu elektrických zařízení (0,5 mld., -0,8 %) a zpomalil růst u strojů a zařízení (2,5 mld., 3,3 %). Meziročně se propadl dovoz ropy a zemního plynu (5,3 mld., -16,8 %), snížení potkalo i chemické látky a přípravky (1,2 mld., -1,7 %) a pryžové a plastové výrobky (1,8 mld., -3,9 %).
Česko však stále dosahuje přebytku zahraničního obchodu se zbožím.	Podobně jako v roce 2017 i v 1. čtvrtletí 2018 překonala dynamika dovozu vývoz, a tak bilance zahraničního obchodu meziročně klesla o 9,2 mld. korun. Zůstala však kladná a dosáhla 57,8 mld. Většina z poklesu přebytku připadla na obchod se státy EU (-9,7 mld. korun), který přesto setrval v přebytku 180,7 mld. korun. Deficit obchodu se státy mimo EU se meziročně nezměnil a setrval na 117,6 mld. korun. Snížil se přebytek obchodu s Německem o 4,2 mld. korun, s Velkou Británií o 3,1 mld., se Slovenskem o 2,0 mld. a o 0,9 mld. s Francií. Výrazně se zvýšil přebytek obchodu s Nizozemskem (o 3,7 mld., výsledné saldo 4,5 mld.). Výrazné snížení hodnoty dovozu ropy a zemního plynu se projevilo na bilanci obchodu s Ruskem, která zůstala záporná, saldo se však zmírnilo o 7,2 mld. korun.

¹ Údaje statistiky zahraničního obchodu v národním pojetí v nominálním vyjádření zahrnující pouze obchod se zbožím. Hodnota vývozu je zachycena v cenách FOB, tj. včetně nákladů souvisejících s dopravou na hranice ČR. Dovoz uvedený níže v této kapitole je v cenách CIF, tj. včetně nákladů souvisejících s dopravou v zahraničí na hranice ČR. Data jsou platná k 6. 6. 2018.

Struktura bilance zahraničního obchodu zůstala zachována.

Z hlediska zbožové struktury největšího přebytku bilance dosahuje Česko tradičně u obchodu s motorovými vozidly. V 1. čtvrtletí kladné saldo činilo 119,1 mld. korun, meziročně se však snížilo o 11,2 mld. Pokles přebytku zaznamenal i obchod se stroji a zařízeními (1,5 mld.). Naopak přebytek se zvýšil u obchodu s elektrickými zařízeními (3,7 mld.). Pozitivní vývoj exportu napomohl zmírnění záporného salda u počítačů, elektronických a optických přístrojů o 7,4 mld. Zmírnění deficitu bilance lze vidět i u ropy a zemního plynu (4,5 mld.).

Graf č. 9 Bilance zahraničního obchodu* ve statistice zahraničního obchodu (kumulace 1. čtvrtletí, v mld. korun, vybrané oddíly klasifikace CPA)

Zdroj: ČSÚ
*v národním pojetí

Kladné saldo obchodu se službami se zvýšilo.

Podle údajů ČNB skončil běžný účet platební bilance v 1. čtvrtletí v přebytku, ten se však výrazně meziročně snížil. Ve směru kladného salda působil obchod se zbožím a službami, který dosáhl přebytku 113,1 mld. korun (meziroční snížení o 4,2 mld.). Klesalo však pouze kladné saldo obchodu se zbožím. Služby skončily v přebytku 32,0 mld. korun a navýšily jej o 3,5 mld. Výrazně se však prohloubilo záporné saldo prvotních důchodů. Čistý odliv důchodů z investic se totiž meziročně zvýšil o 25,4 mld. korun. Saldo druhotných důchodů v 1. čtvrtletí činilo -20,3 mld. korun a prohloubilo se o 5,2 mld.

Meziroční srovnání na finančním účtu je značně poznamenáno očekávaným ukončením intervencí v minulém roce.

Finanční účet dosáhl v 1. čtvrtletí přebytku 43,7 mld. korun. To je o 52,8 mld. nižší hodnota než ve stejném období minulého roku, které bylo poznamenáno očekávaným ukončením intervencí. Došlo také k meziročnímu poklesu objemu rezervních aktiv o 1 123,4 mld. korun. Snížil se rovněž čistý příliv portfoliových investic o 304,0 mld. korun, což bylo způsobeno čistým odlivem u dluhových cenných papírů o 291,9 mld. korun. Čistý příliv přímých investic dosáhl 8,5 mld. a meziročně se snížil o 54,2 mld. Saldo reinvestic zisků dosáhlo 26,9 mld. korun.

